

ભારત-સેવા.

20-11-

૨૦૧૪૨

સંવત ૧૯૭૯

પ્રેત ૧૦૦૦૦

સને ૧૯૨૨

ક્રીમત ૩૧૦ ૮-૧-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૦૧૪૧

૪-૧૪

સુરત ખરાનપુરી ભાગળ
ભાગ્યવાળી પેળમાં આવેલા શ્રી અંબિકા વિજય પ્રીન્ટીંગ
પ્રેસમાં હરગોવિન્દાસ હરકીશનદાસે છાપ્યું.

ભારત સેવા.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગરરાતી કપીરામિટ વિભાગ]

અનુક્રમાક ૧૦૨૪૨ વર્ગાક

પુસ્તકનું નામ (ભા. ૨૦૧૨૫૫)

વિષય ૨. : ૪

ભાતને સ્વદેશ કાજ કા ન હામાઅ— જય
ભાતદીન હુભાય છે, સુપુત ! પીડા પિછાનીએ, જય.
હુધ દીપાવીએ, ઉમંગને વધાવીએ— જય.
દેશ સેવના સ્વધર્મ, અન્ય ન કર્તાવ્ય કર્મ,
આત્મસાવથી બધુ પ્રભુમય. પિછાનીએ— જય.

ભારત સેવા.

જન્મભૂમિનું જય મંગળ.

જય મંગળ પ્રિય જન્મભૂમિનું ગજવીએ.—

ભગીરથ સમ વિરલ વીર, ભારતી સુભટ સુધીર,
ઉર સમુદ્રને હિમાલયે ઉછાળીએ— જય.

જનની અંક બુદ્ધીએ, અનુની રંગ ઝીલ્લીએ,
આત્મબળ—ઉજાસથી બધું ઉજાળીએ— જય.

સત્ય અર્થ સજ્જ થાઓ, વિજય વાવટો ઉડાવો,
વીર ધર્મથી ધરા સદા ધુજાવીએ—

મત્યથી સચવાય સ્વત્વ, સમજીએ થઈ પ્રવ્રત
ધુમીએ ઝબુમી જંગ તો મચાવીએ— જય.

ભૂતળ ફેડી ફેડીએ, ઉંડી જડો ઉખેડી,
દોર ને દમામ દેશનો જમાવીએ— જય.

સ્થિતિ સમય સ્વીકારીએ, પ્રવૃત્તિ યજ્ઞ યોજીએ.

જાતને સ્વદેશ કાજ કાં ન હોમીએ— જય.

માતદીન દુભાય છે, સુપુત્ર ! ખીડા પિછાનીએ,
દુધ દીપાવીએ, ઉમંગને વધાવીએ— જય.

દેશ સેવના સ્વધર્મ, અન્ય ન કર્તવ્ય કર્મ,
આત્મભાવથી બધું પ્રભુમય પિજાનીએ— જય.

બાળકનું હાલરહું.

(બાલો મારા પ્રેમી પોપટજી બેઠા બોલો-એ રાગ)

હાલો હાલો હાલો સુવીર બાલ હાલો,
હાલો હાલો જનિતા હુલાવે (ટેક)

હાલ મારા લાલા, સુધીર કુંવર કાલા,
હાલો હાલો સુહેતથી હુલાવે.

ભાઈ તું સ્વદેશભક્ત જન્મથી થયો છે,
શૌર્ય ધર્મ પૂર્ણ તુજમાં રહ્યો છે,

વૃથા જ્ઞાન ભક્તિ ને વિરાગ તુંમાં નાવે-હાલો.
જન્મી આર્યભૂમિમાં, રમીશ આ ભુમિમાં,
હૃદય પટે કોતરો સ્વદેશનો મહિમા;

અન્ય પ્રજા આ જીતને તેથી ના ડગાવે-હાલો.
સ્વદેહભાન ત્યાં લગી સ્વદેશતાન સેવો,
નિકર તો ગુલામીથી ગંધાય જ્ઞાનમેવો;

કાયરતા કાંકરો વિરાગ મણિ શું ડહાવે?—હાલો.
પ્રહ્મજ્ઞાસ થાતાં સ્વદેહ ભાન જાતાં,
સેવજે સન્યાસ વૃત્તિ પ્રહ્મમાં વિલાતાં;

પ્રથમ ‘વિજયવર’ ઉચારી દેશને દિખાવે-હાલો.
બાર સુર્યને અસંખ્ય સુર્યવીર આપે,
આપણા સ્વદેશની સુવિજય ધ્વજા રોપે;

સુયશ ગાઈ સંઘવી વસુંધરા ગજાવે—હાલો.

માંડીની ઝુંપડી.

દુઃખીયાને વિસામોરે, માડી તહારી ઝુંપડી,
રણુ વગડાને છાંયેરે, આંધળીઆની લાકડી.
કુંજ નિકુંજે લચી વલ્લરી, નિર્ઝરીઆં સંતાય,
અમલ કમલ દલપર પંખીડાં, પ્રહ્લ લીલાને ગાય.

રઠીઆળી એ વાડીરે, સોહવતી જે ઝુંપડી
આજે ખાવા ધાતીરે નિર્જન રણુમાં ઝુંપડી—દુઃખીયાં.
ધર્મ કર્મ રસ કસ લુંટાયાં, ઘર ઘર વખરી હીર,
છતી સંતતિ સત્ત્વ લુંટાયું ખેંચાયાં તુજ ચીર;

લુંટાતી એ માડીરે, ખાલી તહારી ઝુંપડી;
ખાલી તોયે મહારીરે, માડી તારી ઝુંપડી—દુઃખીયાં
ધન સંચી ખેતર સુકવીયાં, ઠવ પ્રેર્યો ચોપાસ,
રાતી વિભુની આંખડી દેખી પંખીડાં પામે ત્રાસ,
તેને સ્હોડે સ્હાતીરે, માડી તહારી ઝુંપડી;

પોષણીઆં રી પાતીરે, આઝી જાડી રાખડી—દુઃખીયાં
વન વીચા સિંચાણે સવળાં, અવશ પડ્યાં તુજ ખાળ;
હામ ઠ્યાંને હડધુત કરીને રણુવગડે દે માર.

અંકે લેવા ધાતીરે, તેને માતા રાંકડી,
શીળી છાંયે ધાતીરે, માડી તારી ઝુંપડી—દુઃખીયાં.
કણુ કણુ કાજે વનવન વિંછે તુજ ખાલુડાં પાંખ,
પણુ સુખ દુઃખનાં લહાણાં લેવા, ઠરતી તુજ પર આંખ,
અંતે તું સંઘરતીરે માતા મહારી દુખળી;
પ્રભુનો પથ દાખવતીરે, માડી તારી ઝુંપડી—દુઃખીયાં.

તુંજ જીવન અમ તું સર્વસ્વ, તુંજ સુધાનો સાર,
 મૂર્તિમતી વસન્તા દેવી, તું સુરલોકનું દ્વાર,
 નંદનવન શી બહાલીરે, અમને તારી કુંપડી,
 જન્મભુમિવત પાળીરે, શણગારી શું કુંપડી-દુખીયાં

“ તમારી આત્મશ્રદ્ધા તો ”

(ગઝલ)

દિવાલો દુર્ગની ફાટે તમારા કેદખાનાની,
 તૂટે જંજીર લોખંડી તમારી આત્મશ્રદ્ધા તો.
 તમારા માર્ગમાં ઉભા પહાડો યે ખસી જશે,
 ખિયામાં માર્ગ હઈ દેશે તમારી આત્મશ્રદ્ધા તો.
 ઉતરવા સાત સાયર જે તમારા પથરો તરશે,
 વિના નોકા સફર થાશે તમારી આત્મશ્રદ્ધા તો.
 જવું આકાશમાં ધારો, ન વાયુ-યાન પાસે છો,
 વિના પાંખે ઉડી જશે તમારી આત્મશ્રદ્ધા તો.
 થશે વિદ્યુત ને વાયુ તમારા દાસ અગ્નિ યે,
 વરસશે મેહ માગ્યા જે તમારી આત્મશ્રદ્ધા તો.
 હજારો રોગની જવાબા દવાના ખૂંદના વિના,
 યુગશે શાંતિ સિંચાશે તમારી આત્મશ્રદ્ધા તો.
 દિગંખર સાધુના અરણ્યે સિકંદર શાહ નામે છે,
 ગળે સૌ ગર્વ બૂપતિના તમારી આત્મશ્રદ્ધા તો.

જીગરની બાળકડથી તો વિઠાળા દૂધ પીએ છે
 પ્રકટશે પત્થરે પ્રભુજી તમારી આત્મશ્રદ્ધા તો.
 પ્રભુ પ્રહૂલાદને માટે વસેલો લોહના થંભે,
 સદા સાન્નિધ્યમાં રહેશે, તમારી આત્મશ્રદ્ધા તો.
 મહોન્મત્ત સિંહને આમ્રો ઋષિના ચણું આટે છે,
 તજે હિંસારી હિંસાને તમારી આત્મશ્રદ્ધા તો.
 ઝરનાં ઝેર બુજાશે ફૂલાને છત્ર શી ધરશે,
 તજી દે ઝેર કાતીલો તમારી આત્મશ્રદ્ધા તો.
 ઉભી રહી હાથ બે જોડી વિજયદેવી ધરી વરમાળ,
 તમારે કંઠ આરાપે તસારી આત્મશ્રદ્ધા તો.

તન્મનાટ.

હરં નહિ, ભલે મરં પણ આગે કકમ ધરં હું,
 કરં નહિ, ભલે મરં પણ, બહાણું વતન પરં
 શીરમાં ચઢે ખુમારી, ચેતન નયન ભલૂકે
 રંગ રંગ રૂધિર ઉછળે કે આભ ઉડળ ભરં હું.
 જે ખાકથી નીપળ્યાં, આ આમ, હાડ, મળ્યા,
 પરવા તણને તેની નહિ દોહીમાં કરં હું.
 યુજ રક માડીભાયાં, સહુ સકડે છવાયા,
 તેનાં રખોપલાંની દદ દાલ થઈ મરં હું.
 ભડ ભીખ પ્રદ્યારી, શરની સજી પમારી

મારા હતા એ પૂર્વજ, તેને અનુસરું હું.
 બુલબુલને ગુલ મુબારક, ગુલને ચમન મુબારક,
 નહાલું વતન મુબારક એ દમ બદમ રમરું હું.

હવે મને હિંદ છે વહાલો રે.

(મને વ્રજવાસ છે વહાલોરે—એ રાગ)

પાયો મારા ગુરુએ પ્યાલોરે,
 હવે મને હિંદ છે વહાલોરે.

કોવતહર કેળવણીએ કીધા તન મન ધનથી ખુવાર,
 માનાપમાનનું લાન નહિ, બન્યા મૂરખના સરદાર,
 કચે વધુ ડાઘ જે કાળોરે—પાયો.

કોર્ટ-રણે ખેલે શૂર વકીલો જીભ તીખી તલવાર,
 જીતે કે હારે, ન નહાવુ નીચોવવું પહેલાં ભરે ધરખાર,
 ગુલામીની ગુંથે છે જાળોરે—પાયો.

ધંટીનું પડીઉં ગળે લટકાવીને ભૂખે ખાલી કયું પેટ.
 મોંમાં માર્યો મુધારાના લાડુનો ડુચો ન ઉતરે હેડ,
 ઘટીંગ એ ધારાનું ટાળોરે—પાયો.

સત્યનું શસ્ત્ર ને શીળનું બખતર શાંતિ સમી સજી ઢાલ
 આપ બળે ગુઝી મરવું કે તરવું આજે, કોણે દીઠી કાલ?
 ખોટા બધા અન્ય છે ખ્યાલોરે,
 આહુતિ સર્વસ્વની આલોરે,
 પડો પણ પાછા ન ચાલોરે—પાયો.

(ગઝલ)

(રાગ-પશુ નાં પડી એક તકરાર, ભલેને કીધા ગિરફતાર;

તમારા ગાંધીજી સરદાર)

જેલ હમારે મહેલજ માની કરવું દેશનું કાજ,
દુષ્કૃત્યોથી છે બહીવાનું પણ આમાં શું છે લાજ;
જે છે કૃષ્ણતણા અવતાર, ભલે ને કીધા ગિરફતાર. ૧

કંઈક ગયાને કંઈક જવાના, હજી કરો તૈયારી,
જેર જમાવો હોય તેટલું, સત્તા બળધારી;
હમારે એકજ છે આધાર, ભલે ને કીધા ગિરફતાર. ૨
જગત તણા તે લોકો જોશે, હિન્દ તણી તકરાર,
ધર્મ સત્યને ન્યાયને માટે, ભલે થવું ખુવાર;

સૌનો સાથો છે કીરતાર, ભલે ને કીધા ગિરફતાર. ૩
જર જમીનને જોડે કાજે, વીરજા કંઈક હજીયા,

ડુકડા માટે મારંમમારી, કોણ કહોને શબ્દા;
હમે તો સ્વરાજ્યને ચ્હાનાર, ભલે ને કીધા ગિરફતાર ૪
મહામંત્ર તો તેણે આપ્યો, બનવું અસહકારી,
હિન્દ માતને સ્વતંત્ર કરવા, કરવી સૌ કુરબાની;

હમારું ઉત્તમ એહથી યાર, ભલે ને કીધા ગિરફતાર ૫
બિનાશ કાજે વિપરીત બુદ્ધિ, લોકો લશ્મણ બન્ય,
રાવણ, કંસ, દુર્યોધન જેવા, ઇતિહાસે કહેવાય;
હતા તે હુપદને ધરનાર, ભલે ને કીધા ગિરફતાર. ૬

ધર્મ તણા અથો પોકારે, રાજા છે પ્રતિપાળ,
 દુઃખ પ્રજાનું સમજે રાજા, માને પ્રજાને બાળ;
 ધન્ય તે રાજાનનો અવતાર, ભલે ને કીધા ગિરફતાર. ૭
 વીર વીરા આ દેશમાં પાકે, ક્ષણે ક્ષણે હું માણું,
 હિન્દ માતને સ્વતંત્ર કરવા, પાય પ્રભુને લાણું;
 મનુના હૃદયનો ટંકાર, ભલે ને કીધા ગિરફતાર. ૮

ધી ઇંડોર સોપ ફેક્ટરી.

ગોળપીઠા ખારવાગલી મુજબ નંબર ૪.

સંજાઇ સોપ ખ્યોર ટ્રાન્સ પરેન્ટ

૮ ઝોંસ ૨ ગોટી બોક્સ

૧૦ „ ૨ „ „

૧૨ „ ૬ „ „

ખ્યોર ટ્રાન્સ પરેન્ટ ગ્લીશરીન સોપ ત્રીન ગોટી બોક્સ.

હમારે ત્યાં દરેક જાતના હલકા તથા ભારે ખારસોપ
 ૬૦ વારની પેટી પીળા તથા લાલ તથા ગ્રાઉન ૩૬
 વારની પેટી કપડા તથા નાહવાના સાબુ બનાવીએ છીએ.

ભાવનું પ્રાઇસલીસ્ટ મફત મળશે.

“જય જય બોલો હિંદુસ્તાન.”

હર હર હર! મહાદેવ પુકારો, અદલાહુ અકબર રહેમાન,
 હિંદુ મોસલીમ એક થઈને, જય જય બોલો હિંદુસ્તાન.
 આ ભૂમિ આપણી દેશ આપણો, એ પર જાન કરો કુરબાન,
 ત્રીસ કોટી ભારતનાં તંતુએ, જય જય બોલો હિંદુસ્તાન.
 એક કુટુંબી ભાઈ આપણે, માતા ભારતનાં સંતાન,
 હિંદુ, પારસી, મુસલમાન સૌ, જય જય બોલો હિંદુસ્તાન.
 મંદિર, ને મસ્જિદ બંને છે, ઈશ્વર કેરા ઉંચાં ધામ,
 ભાઈ ભાઈમાં ભેદ ન હોયે, જય જય બોલો હિંદુસ્તાન.
 પુનઃ આપની ભારત માતા, જગમાં પામે ઉંચું સ્થાન,
 વિશ્વ સકળની ધર્મ માત એ, જય જય બોલો હિંદુસ્તાન
 એક નેક ને એક ટેકથી, કરો એકતા ફેડું પાન,
 રંગ રંગમાં સત્યાગ્રહ રેડી, જય જય બોલો હિંદુસ્તાન.
 ધમ ધમ ધમ ધમ ધમ ધમ ધ્રુજવો. ફરકાવો ઉંચાં નિશાન,
 સ્વરાજ્યના ડંકા ગગડાવી, જય જય બોલો હિંદુસ્તાન.
 દેવી-યુદ્ધના શાત સૈનિકો, રથગ બગાનું હરવા અભિમાન,
 સ્વાર્પણ કેરાં શસ્ત્ર સજીને, જય જય બોલો હિંદુસ્તાન.
 તલવારો બંદુક, ભાલાધી, ઉંચાં છે આત્માનાં સ્થાન,
 શરીર પડે પણ એ તો અમ્મર, જય જય બોલો હિંદુસ્તાન,
 વિજયમાળ લઈ સ્વર્ગ સુંદરી, તત્પર છે કરવા સન્માન,
 મતૃવેદિમાં પ્રાણ અર્પીને, જય જય બોલો હિંદુસ્તાન
 હર હર હર મહાદેવ પુકારો, અદલાહુ અકબર રહેમાન,
 હિંદુ મોસલીમ એક થઈને, જય જય બોલો હિંદુસ્તાન.

હિન્દીઓનું ખરું કર્તવ્ય

મહાત્માના વચન પરથી, સ્વદેશી વસ્તુને પાળો,
હૃદયમાં દર્સ લાવીને વીદેશી વસ્તુને ખાળો.
મુકો છાયલ અને વોયલ, અપ-દુ-ડેટ રીતને કાઢી,
મહાત્માના વચન પરથી, પહેરો હાથની ખાદી.
અરે આ દેશની દોલત, અધી પરદેશમાં જાયે,
છતાં પણ આંખ ના ઉઘડે, કહો એ કેમ સંખાયે.
બનો ટેકી અને શુરા, તમે પુરુષાર્થને લાવી
પ્રતીજ્ઞા પાળવાની તો, ખરેખર આજ તક આવી
કદી ખાદી તણું કપડું, તમે જાડું અરે કહેશો,
છતાં પણ માન્યની ખાતર, ખુશીથી તે તમે લહેશો.
મલે છે ભાવમાં સસ્તુ, વળી ચાલે વધારે છે.
ધર્મથી અંગ ઉપર તે, અતીશય હુંક આવે છે
તમારા હિતની ખાતર, વળી સ્વતંત્રતા લેવા
પડ્યા બહુ દુઃખ પણ જરીએ, દગ્યા નાલેશ પણ કેવા,
જરા અંતર તપાસીને, વીચારો હિન્દના વાસી.
હીપાવી અંગપર ખાદી, કરો નીજ દેશ આખાદી
તમે આ માતૃ ભુમીના, સહુ સંતાન છો ખ્યારા

મુસલમાન હિંદુ એકજ છે, કદીપણ ના થશે ન્યાય
મહાત્મા ગાંધીના ચરણે, હું મારું શરીર નમાવું છું,
ઉચ્ચારી વંદેમાતરમને, હૃદયમાં હવે લાવું છું.

ગાઝલ.

પ્રભ સૌ હિંદની જાગી. ગુલામીને હવે ત્યાગી;
ઘણી છે, એક દિલગીરી, થયા છે રાંક રજવાડી....૧

કહાવે રાયને રાજા, બતાવે આપને શાણા
ગુમાવી શૌર્ય બહાદુરી, થયા છે રાંક રજવાડી....૨

ગૌરવ ક્ષત્રિયે ખોયું, ઉઘાડી આંખ ના ભોયું;
રહ્યા કુસંપમાં રાજ, થયા છે રાંક રજવાડી...૩

સરકારી જે ગુલામોને, દોડે સલામ કરવાને;
શરમ છે રાજ્ય દરબારી થયા છે રાંક રજવાડી....૪

હતું જે ધર્મનું ઠંકણ, ગયું પાતાળની આંદર
લંબવી જાત ધારાળી, થયા છે રાંક રજવાડી...૫

બરાકા સોયથી પાડે, ઉઠી શું ધાડ એ મારે,
બરે શમશેર શરમાણી, થયા છે રાંક રજવાડી....૬

ખીજી ધરમાં ખીલાડીથી, વળે પાછા ભાગોળેથી
 શકે શું સિંહને મારી થયા છે રાંક રજવાડી...૭
 પાંડવ ભિખુ કે આવો, તમારા સુત સમજવો
 મરે છે પૃથ્વી ભારી થયા છે રાંક રજવાડી...૮
 કપાતી દેશમાં ગયો, તમારી દૃષ્ટીએ ભાગો;
 ગઈ છે વીરતા ચાલી, થયા છે રાંક રજવાડી....૯
 જણો તો વીર કે જણુને નહિ તો વાંઝણી મરજો;
 લજવો કુખના માડી, થયા છે રાંક રજવાડી...૧૦
 છે આ દેશને પ્રજા તમારી ને તમે રાજ;
 ગયું છે પુણ્ય પરવારી થયા છે રાંક રજવાડી....૧૧
 છપાતાં પેપરો આજે, ખુશામતિયાં ઘણાં લાગે;
 હીરાને ટેવ છે સાચી, થયા છે રાંક રજવાડી....૧૨

હીંદુ હોટલમાં વટાલ ?

ગઝલ.

પુજારી ચાહ દેવીના પધારી હોટલો માંહે;
 વધારી વેદના આપે, હજારો કોપ પી ચાહે. ૧

પથારી માંદગી ઉઠી, પહેરી પાદ કે ટોપી
 દિવાના પેર દોડો છો, પિવાને ચાહ કે કોફી. ૨

પડે છે માખીઓ જેમાં હજારો ઉડતી આવી
 ઉડાળી તેમને લેળી તમોને પાચ છે લાવી. ૩
 શેકેરાં આહનાં ચાટી ચિરૂટો ખુબ પુ'કો છે;
 મંગાવી પાનનાં ખીડાં મઝા જીનતાનની લ્યો છે. ૪
 ખગીચા આહના વાવે વિદેશી આપણે હાથે
 રિખાવે છે છતાં તેઓ અને લે લાજ તે સાથે. ૫
 બને જે રગ ચ્હાનો તે, બતાવે તેમનું લોહી;
 પિયો શું હોંશથી એને મઝા માની અને મોહી. ૬
 બળે છે હોઠ ને મોઢું કલેજુ કોયલા થાયે;
 યુવાનો એહથી બેહલા સડીને સ્વર્ગમાં જાયે. ૭
 ખરાખી ખુબ કીધી છે, જઈ હોટેલમાં આપે
 વધી જે મોંઘવારી તે, તમારી આહના પાપે. ૮
 મળે છે ખાંડ મોંઘી ને વધ્યા છે દુધના ભાવો
 કહોને ક્યાં કરે લોકો, તમારા પાપનો દાવો. ૯
 તમો તો તોય પામે છે પરાણે દુધ ડેરીનું;
 વધે છે રોગ જેનાથી, કરો શું પાન તે એનું. ૧૦
 પિંધેલા આહના ખ્યાલા ભરીને એકમાં પાણી
 ન ધોયા ધોઈને આપે, તમોને એક છે બાણી. ૧૧
 સડેલા ને ગળેલાઓ વળી ખાંસી તણા લોગી
 લખાડી લાગ ખ્યાલાને, નિરાગીને કરે રોગી. ૧૨

વિચાર્યું હોટલો માટે અમે આ શહેરની ત્યારે
 જણાઈ ખાંડ છો ખાંડી, વરે છે ચાહ મણ બારે ૧૩
 રૂપેયા આજના લાવે, હમેશાં ત્રીસસો બાએ
 તમે જો તે બચાવો તો. બધા સું દુધ ધી ખાએ ૧૪
 સહેલું શાક ને રાશી, અનાજો હોટલો આવે
 કરે તૈયાર તે રાંધી, તમોને કેમ તે લાવે. ૧૫
 વધેલું હોય તે વાશી, તમારી થાળીએ ઠોકે
 પડે છે એહથી માંદા સડે છે સેંકડો લોકે. ૧૬
 કમાવા હોટલો કાઢી રૂપેયા ગેજની લીધા
 બનાવી બંગલા પોતે, તમોને રોગીઓ કીધા. ૧૭
 જશો ના કોઈ હી ત્યાંહે, પિવાને ચાહ કે ખાવા;
 કહ્યું તે માનજો લાઈ, સુધારો આપનો થાવા. ૧૮

ગઝલ.

પહેરો ખાદી, હાથે વણેલી ખાદી;
 હ્યોને ખાદી, હાથે વણેલી ખાદી.
 ચાચના કોટ કટાઈ ગયેને મશરૂને થઈ ખાદી;
 મેનચેસ્ટરમાં આગ લાગી ગઈ નીપજતા ખાદી.
 પહેરો ખાદી - હાથે-૧

ખાદીના તો ખમીસ બનાવો ખાદીની તો સાડી
ફેશનમાં ના ઘર લુટાવો સોંઘી છે આ ખાદી.

પહેરો ખાદી—હાથે-૨

ટકાવમાં એ સહુથી ચઢતી દુનીઆ ફેરી દાદી;
ખખતર છે એ હીંદ વીરોનું રૂપાણું શું ખાદી.

પહેરો ખાદી—હાથે-૩

ટાણે ટચકે સારે નરસે સઘળે પહેરો ખાદી;
ખાદીને ના લુલો ક્યારે ને ચાહો આખાદી.

પહેરો ખાદી—હાથે-૪

ઘર ઘરથી ખુણે ખચકેથી ફેશન સઘળી લાંબી;
કાંડી મૂકીને ખાદી દેવીએ ખરે ખપોરે કાઢી.

પહેરો ખાદી—હાથે-૫

આજ પહેરો કાંચે પહેરો પણ પહેરવી પડશે ખાદી;
ગમતી હો કે ના ગમતી જ્યાં થઈ એની ગાદી;

પહેરો ખાદી—હાથે-૬

છુપી ગઈતી આજસુધી ક્યાં મહારી માડી ખાદી;
મહારા બાપા મોહનજીએ કેવી પકડી કાઢી

પહેરો ખાદી—હાથે-૭

સારી સોંઘી સહેલી રૂડી મન ગમતીને સાદી;
ગુણ તો એના ગાઈ શકેના ને ચાહે બ્રહ્માજી.

પહેરો ખાદી—હાથે-૮

પહેરો ખાદી હાથે વણેલી ખાદી;
લ્યાને ખાદી હાથે વણેલી ખાદી.

સ્વરાજ્ય સવારી.

આવે છે રે આવે છે સ્વરાજ્ય સવારી આવે છે;
જયનાદ ગગનમાં ગાળે છે, સ્વરાજ્ય સવારી આવે છે

હર સ્વપ્ન થકી હર કહેવાતું

થાઓ લાયક ભારે ભેવાનું.

શું બાળક ચાંદો માગે છે, સ્વરાજ્ય
તડ પાડી રાજ્ય અહીં કરવાં તાં

ઈલકાળ ખિતાઓ ધરવાં તા

કાઉન્સીલે ફારસ કરવાં તાં, સ્વરાજ્ય

પંબળ ખિલાફતથી ચેત્યા,

ગાંધીજી અસહકાર ચઢ્યા,

ધ્વજ લીલો લાલ ચઢાવે છે, સ્વરાજ્ય

નોકરશાહી હાથ પડ્યા હેઠા,

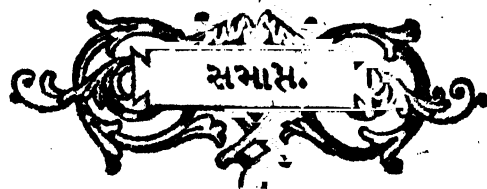
ફાંદાઓ વિધવિધ લઇ ખેડા,

પણ નહિ ચાલે જખ મારે છે, સ્વરાજ્ય

હરિ! લાજ હવે તારે હાથે,

નત મોટાં લીધાં તુજ સામે.

બળ દે, કદી ના પાછા હડીએ—સ્વરાજ્ય

ભાઈઓ જરા સજુર કરો.

તમેએ ઘણી જાતની ખીલની દવા વાપરી હશે
પણ નાશીપાસ થયા છે. તો એકવાર હમારો
ખીલનો મલમ વાપરવા ખાસ ભલામણ છે.
તેમજ લાહોરવાળા પ્રખ્યાત પંડીત ઠાકુરદત્ત
શર્માની બનાવેલા તમામ દરદો ઉપર અકસીર

અમૃતધારા

તેમજ જામનગરવાળા વૈદ્યશાસ્ત્રી મણીશંકર
ગોવીંદજીની શક્તીને માટે પહોલવાન જેવા બનવું
—હોય તો વાપરો—

આંતકનીગ્રહ ગોળીઓ.

સી. એન. પ્રધર્સ.

દરેક જાતની દવા સેંટ સાબુ કોલનવાટર
તેમજ ગ્રોવીજન ચાહ કોફી વેચનાર,

કણપીઠ બજાર—સુરત.

તાવનેા કદો દુશ્મન

દલાલનું

એચુ મીક્ષુચર.

દરેક જાતના તાવને એકદમ ઉતારી આરામ
—આપે છે—

એક વખત અજમાવી ખાત્રી કરો.
મલવાનું ઠેકાણું—

દલાલ પ્રધર્સ

દરેક જાતની તાજ અંગ્રેજી દવા વેચનાર
૬૦ ખરાનપુરી ભાગળ,
સુરત.

સંગ્રહ કરી પ્રગટ કરનાર—શાહ નાહનચંદ છગનલાલ
તાસવાળા બિલ્ડીંગ, સ્ટેશન સામે, સુરત.

